

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 6.6.2023 г.
C(2023) 3558 final

SENSITIVE (*): *COMP Operations*

Относно: Държавна помощ SA.104266 (2022/N) — България
Преотстъпване на корпоративен данък съгласно член 184 във
връзка с член 189 от Закона за корпоративното подоходно
облагане — схема за регионална помощ за периода 2022—2027 г.

Ваше превъзходителство,

1. ПРОЦЕДУРА

- (1) С електронно уведомление, регистрирано на 8 септември 2022 г., българските органи уведомиха Комисията, в съответствие с член 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), за схема за регионална помощ под формата на преотстъпване на корпоративен данък за проекти за първоначална инвестиция в България („мярката“) съгласно Насоките за регионална държавна помощ (НРП) ⁽¹⁾. Мярката е приемник на схемите, одобрени с решение на Комисията по дело N166/2007 ⁽²⁾ и по дело SA.39869 (2014/N) ⁽³⁾, чийто срок на действие беше

(*) Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions: <https://europa.eu/db43PX>

⁽¹⁾ ОВ С 153, 29.4.2021 г., стр. 1.

⁽²⁾ Решение C(2008) 848 final на Комисията от 11 март 2008 г. по дело N166/2007 — България — Регионална помощ — Закон за корпоративното подоходно облагане (член 184) (ОВ С 108, 29.4.2008 г., стр. 1).

⁽³⁾ Решение C(2015) 6174 final на Комисията от 14 септември 2015 г. по дело SA.39869 (2014/N) — България — Схема за освобождаване от корпоративен данък съгласно член 184 от Закона за корпоративното подоходно облагане (ОВ С 369, 6.11.2015 г., стр. 1).

Иван Кондов
Министър на външните работи
ул. „Ал. Жендов“ № 2
1113 София
БЪЛГАРИЯ/BULGARIA

удължен до 31 декември 2021 г. с решение на Комисията по дело SA.59027 (2020/N) ⁽⁴⁾.

- (2) С писма от 28 октомври 2022 г., 16 януари и 24 март 2023 г. Комисията поиска допълнителна информация, която беше предоставена от българските органи съответно с писма от 24 ноември 2022 г., 10 февруари и 6 април 2023 г.

2. ОПИСАНИЕ

2.1. Цел на мярката

- (3) Мярката има за цел да насърчи икономическото развитие на общините в България, в които безработицата през годината, предхождаща заявлението за помощ, е с поне 25 % по-висока от средната за страната, чрез привличане на първоначални инвестиции за производствени дейности в тези общини („определените общини“) ⁽⁵⁾.
- (4) Територията на България се състои от шест региона от ниво 2 по NUTS. Съгласно картата на регионалните помощи за България ⁽⁶⁾ за периода от 1 януари 2022 г. до 31 декември 2027 г. пет от тези региони от ниво 2 по NUTS отговарят на условията за регионална помощ съгласно член 107, параграф 3, буква а) от ДФЕС (наричани по-долу „региони от тип „а“), а един регион от ниво 2 по NUTS отговаря на условията за регионална помощ съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС (наричан по-долу „регион от тип „в“). Следователно цялата територия на България отговаря на условията за регионална помощ. Като подкрепя инвестициите в общините с относително високи равнища на безработица, мярката се стреми да спомогне за намаляване на регионалните различия и да допринесе за развитието на съответните региони.

2.2. Правно основание

- (5) Националното правно основание за мярката е Законът за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) ⁽⁷⁾, който ще бъде допълнително изменен в съответствие с проектозакона за изменение на ЗКПО, и проектът на заповед на министъра на финансите и министъра на иновациите и растежа относно реда и начина на издаване на акта за предоставяне на помощ, посочен в член 189, параграф 1, буква б) от ЗКПО („съвместна заповед на министъра

⁽⁴⁾ Решение C(2020) 8129 final на Комисията от 19 ноември 2020 г. по дело SA.59027 (2020/N) — България — Удължаване на срока на действие на българските схеми SA.45861 (2016/N), приета съгласно НПОСЕ, и SA.39869 (2014/N), приета съгласно НРП (ОВ С 25, 22.1.2021 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Тези общини се определят ежегодно със заповед на министъра на финансите по предложение на министъра на труда и социалната политика, която се обнародва в „Държавен вестник“.

⁽⁶⁾ Решение C(2021) 8939 final на Комисията от 15 декември 2021 г. по дело SA.64724 (2021/N) — Карта на регионалните помощи за България (1 януари 2022 г. — 31 декември 2027 г.) (ОВ С 60, 4.2.2022 г., стр. 6).

⁽⁷⁾ Обн. ДВ. бр. 105 от 22 декември 2006 г., изменен и допълнен.

на финансите и министъра на иновациите и растежа“). Мярката като такава е определена в член 184 във връзка с член 189 от ЗКПО.

- (6) Основните приложими членове за мярката са членове 91, 166—173, 182—185, 189, 189в и 190, както и съответните допълнителни и преходни разпоредби на ЗКПО; общите правни норми, приложими за прилагането на преотстъпването на данък, представляващо държавна помощ за регионално развитие, включително процедура за авансови плащания; и определенията, посочени в допълнителните разпоредби на ЗКПО, отнасящи се до основните приложими членове.
- (7) ЗКПО съдържа разпоредба ⁽⁸⁾, съгласно която преотстъпването на корпоративен данък ще влезе в сила едва след като Комисията одобри мярката. Българските органи също така потвърдиха, че съвместната заповед на министъра на финансите и министъра на иновациите и растежа ще бъде издадена едва след като Комисията одобри мярката.

2.3. Същност и форма на помощта

- (8) Помощта по мярката се предоставя под формата на преотстъпване на корпоративен данък. Член 166 от ЗКПО постановява, че по принцип преотстъпването на корпоративен данък е правото на данъчно задължено лице да не внася в държавния бюджет сумите за корпоративен данък, определени в съответствие със ЗКПО.
- (9) Съгласно мярката на допустимите бенефициери ще бъде преотстъпена (част от) корпоративния данък по отношение на облагаемата печалба от производствени дейности, извършвани в определените общини. Общият размер на преотстъпения корпоративен данък е ограничен до 25 % или 50 % от допустимите разходи за първоначалната инвестиция в съответната община (вж. съображение (45)). За големите инвестиционни проекти този размер е допълнително ограничен (вж. съображение (46)).

2.4. Бенефициери

- (10) Допустимите бенефициери по мярката са микро-, малки и средни предприятия (МСП) ⁽⁹⁾, осъществяващи дейност в производствения сектор и подлежащи на облагане с корпоративен подоходен данък в България. По линия на предходната схема — схема SA.39869 — бяха подпомогнати 44 първоначални инвестиции.
- (11) Бенефициерите по мярката трябва да осъществят проект за първоначална инвестиция в една от определените общини. Освен това през целия период, през който на бенефициера може да бъде преотстъпен корпоративен данък съгласно определеното в акта за предоставяне, бенефициерът трябва да запази поне 10 работни места, от които поне 50 % в производствени

⁽⁸⁾ Параграф 7 от преходните и заключителните разпоредби на ЗКПО.

⁽⁹⁾ Според определението в Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

дейности; и поне 30 % от служителите на бенефициера в България трябва да имат постоянен адрес в една от определените общини.

- (12) Мярката няма да се прилага за предприятия, които са в затруднено положение по смисъла на Насоките за държавна помощ за оздравяване и реструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение ⁽¹⁰⁾. Освен това българските органи се ангажират да спрат отпускането и/или плащането на каквато и да е помощ по схемата на предприятие, което се е ползвало от предходна неправомерна помощ, обявена с решение на Комисията за несъвместима, докато това предприятие възстанови или изплати в пълен размер неправомерната и несъвместима помощ, както и съответната лихва във връзка със събирането.
- (13) За да бъдат допустими, бенефициерите трябва: i) да потвърдят, че през двете години, предхождащи заявлението за помощ, не са извършвали преместване ⁽¹¹⁾ в стопанския обект, в който трябва да се осъществи подпомаганата инвестиция, и ii) да се ангажират, че няма да извършват такова преместване за период от две години след приключване на първоначалната инвестиция ⁽¹²⁾.

2.5. Секторен обхват

- (14) Мярката се прилага за предприятията с дейност в производствения сектор, но изключва, за съответната дейност, предприятията с дейност в секторите на транспорта, лигнитните въглища, въглищата, стоманата, енергетиката, широколентовия достъп, рибарството и аквакултурите и в първичното производство, преработката и предлагането на пазара на селскостопанските продукти, посочени в приложение I към ДФЕС.
- (15) Тъй като мярката се прилага за производствени дейности, попадащи в обхвата на над пет класа (четирицифрен код) по статистическата класификация NACE Rev. 2 ⁽¹³⁾, тя не е секторна схема за помощ по смисъла на точка 19, подточка 26 от НРП.

2.6. Допустими инвестиции

- (16) Съгласно мярката допустими са само инвестиции, които се извършват в определена община и които се квалифицират като първоначална инвестиция по смисъла на точка 19, подточка 13, буква а) от НРП. Инвестициите могат да са свързани със i) създаването на нов стопански обект или ii) увеличаването на капацитета на съществуващ стопански обект, или iii)

⁽¹⁰⁾ ОВ С 249, 31.7.2014 г., стр. 1.

⁽¹¹⁾ По смисъла на точка 19, подточка 24 от НРП.

⁽¹²⁾ По смисъла на точка 19, подточка 6 от НРП.

⁽¹³⁾ Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2 и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои ЕО регламенти относно специфичните статистически области (ОВ L 393, 30.12.2006 г., стр. 1).

диверсификацията на продукцията на стопански обект с продукти, които той не произвежда, или iv) основна промяна в цялостния производствен процес на продукта(ите), засегнат(и) от инвестицията в стопанския обект.

- (17) От мярката могат да се възползват само инвестиции, които не биха били осъществени в съответния регион без помощта. Стимулиращият ефект, описан в точка 59 от НРП, може да бъде доказан по два начина от получателя на помощта: 1) инвестицията не би била достатъчно рентабилна никъде в ЕИП без помощта (сценарий 1: инвестиционно решение) или 2) помощта дава стимул за разполагане на планирана инвестиция в съответния регион, а не другаде, защото компенсира нетните недостатъци и разходи, свързани с инвестирането в дадено място в съответния регион ⁽¹⁴⁾ (сценарий 2: решение за местоположението).
- (18) От мярката могат да се възползват само инвестиции, които не водят до никой от явните отрицателни ефекти, описани в точки 111—118 от НРП. Поради това не може да се предоставя помощ по мярката, ако инвестицията води до създаването на свръхкапацитет на пазар в абсолютен спад, до ефекти, нарушаващи сближаването, или до преместване на същата или сходна дейност в ЕИП.
- (19) Мярката предвижда, че заместващата инвестиция не се определя като първоначална инвестиция.
- (20) Българските органи обясняват, че Законът за опазване на околната среда ⁽¹⁵⁾ въвежда изискване за извършване на оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционни проекти, чието изпълнение може да окаже въздействие върху околната среда. Условието и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда са допълнително определени в наредба на Министерството на околната среда и водите ⁽¹⁶⁾. Тъй като, когато това се изисква по закон, оценката на въздействието върху околната среда е предварително условие за осъществяването на инвестицията, българските органи считат, че мярката спазва изцяло законодателството на ЕС в областта на околната среда по смисъла на точка 49 от НРП.

⁽¹⁴⁾ При ситуации по сценарий 2 (решения за местоположението), когато при липса на помощ инвестицията щеше да бъде реализирана в регион с по-висок или същия интензитет на регионалната помощ като целевия регион, това представлява отрицателен ефект, който вероятно няма да бъде компенсиран от положителни ефекти, тъй като противоречи на самата идея за регионална помощ. За да се провери това, следва да бъде използван стандартният таван на помощта, приложим в региони от тип „в“, граничещи с региони от тип „а“, независимо от увеличените интензитети на помощта, в съответствие с точка 184 от НРП (вж. точка 117 от НРП).

⁽¹⁵⁾ Обн. ДВ. бр. 91 от 25 септември 2002 г., изменен и допълнен.

⁽¹⁶⁾ Обн. ДВ. бр. 25 от 18 март 2003 г., изменена и допълнена.

2.7. Допустими разходи

- (21) Допустими разходи по мярката са само разходите за инвестиции в материални активи (земя, сгради, съоръжения, машини и оборудване) и нематериални активи (произтичащи от трансфер на технологии чрез придобиване на патентни права, лицензи, ноу-хау или друга интелектуална собственост).
- (22) Съгласно мярката допустими са само разходите за активи, които са част от първоначалната инвестиция в стопанския обект на бенефициера, който обект се намира в определена община.
- (23) Материалните и нематериалните активи, които са част от проекта за първоначална инвестиция, трябва да са нови.
- (24) Разходите за подготвителните проучвания или консултациите, свързани с инвестицията, не се считат за допустими разходи. Активите, съставляващи оборудване на продавача, по смисъла на точка 26 от НРП и разходите, свързани с наемането на земя и сгради, също не са допустими.
- (25) За първоначалните инвестиции под формата на диверсификация на продукцията на стопански обект с продукти, които не са произвеждани преди това в него, допустимите разходи трябва да надвишават с поне 200 % счетоводната стойност на активите, които се използват повторно, осчетоводени през финансовата година преди започването на работа.
- (26) Съгласно мярката разходите, свързани с наемането на съоръжения, машини или оборудване, могат да бъдат взети предвид, при условие че наемането е под формата на договор за финансов лизинг и съдържа задължение за получателя на помощта да закупи актива при изтичането на срока на наема.
- (27) Нематериалните активи са допустими за изчисляването на инвестиционните разходи, ако отговарят на следните условия:
 - а. да се използват единствено в стопанския обект, който получава помощта;
 - б. да бъдат амортизируеми;
 - в. да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, които не са свързани с купувача;
 - г. да бъдат включени в активите на предприятието, което получава помощта, и да останат свързани с проекта, за който е отпусната помощта, за срок от минимум три години.

2.8. Администриране на мярката

- (28) Министерството на финансите отговаря за администрирането на мярката. Българската агенция за инвестиции ще оценява заявленията за помощ, ще проверява дали проектите за първоначална инвестиция са в съответствие с член 184 от ЗКПО във връзка с член 189 от ЗКПО и ще изчислява

приложимия интензитет на помощта, максималния размер на помощта и продължителността на преотстъпването на данък ⁽¹⁷⁾. Националната агенция за приходите е органът, който отговаря за мониторинга на изпълнението, докладването и прозрачността на мярката.

2.9. Бюджет и продължителност на мярката

- (29) Годишният размер на преотстъпения данък се оценява на 25 милиона лева (приблизително 12,7 милиона евро) ⁽¹⁸⁾. Като цяло, през целия период на действие на мярката, размерът на преотстъпения данък се оценява на 150 милиона лева (приблизително 76,6 милиона евро).
- (30) Помощ по мярката може да се предоставя до 31 декември 2027 г.
- (31) Мярката предвижда, че данъкът, дължим за 2022 г., може да бъде преотстъпен, ако бенефициерите подадат заявление за помощ между 1 януари 2023 г. и 31 май 2023 г. и — при условие че са изпълнени всички съответни условия — Българската агенция за инвестиции го одобри до 30 юни 2023 г. В тази връзка българските органи потвърждават, че помощта по мярката може да бъде предоставяна едва след като Комисията уведоми за настоящото решение. Мярката не позволява преотстъпване на корпоративен данък над данъците, дължими за 2027 г.
- (32) За индивидуалната помощ, отпусната по мярката, за която е изпратено уведомление, се запазва задължението за уведомяване съгласно член 108, параграф 3 от ДФЕС, ако помощта от всички източници превишава индивидуалния праг за уведомяване, определен в Общия регламент за групово освобождаване (ОРГО) ⁽¹⁹⁾ за регионалната инвестиционна помощ.

2.10. Собствен принос

- (33) Бенефициерът предоставя финансов принос от поне 25 % от допустимите разходи чрез свои собствени ресурси или чрез външно финансиране във форма, която не включва държавно подпомагане.

⁽¹⁷⁾ В заявлението за помощ бенефициерът трябва да посочи планираната начална и крайна дата на проекта за първоначална инвестиция и прогнозните допустими разходи. Освен това бенефициерът ще посочва съответните години за преотстъпването на данък, които могат да обхващат периода до края на 2027 г. Въз основа на това Българската агенция за инвестиции ще изчислява максималния размер на помощта, интензитета на помощта и продължителността на преотстъпването на данък. Българските органи обясниха, че от една страна, ако максималният размер на помощта бъде достигнат преди края на периода, определен от Българската агенция за инвестиции, възможността за прилагане на преотстъпването на данък е изчерпана. От друга страна, ако максималният размер на помощта не бъде достигнат в срока, определен от Българската агенция за инвестиции, правото на прилагане на преотстъпването на данък се погасява.

⁽¹⁸⁾ Стойностите, изразени в евро в настоящото решение, се дават въз основа на обменния курс 1 EUR = 1,9558 BGN, който е курсът, приложим към момента на уведомяването.

⁽¹⁹⁾ Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1).

2.11. Принос за регионалното развитие и териториалното сближаване

- (34) Българските органи посочват, че Националната стратегия за регионално развитие за периода 2012—2022 г. ⁽²⁰⁾ е имала за цел да направи съответните региони по-привлекателни чрез подобряване на транспортната им свързаност, увеличаване на заетостта и повишаване на равнището и качеството на образованието. Един от нейните приоритети беше съсредоточен върху предоставянето на подкрепа за повишаване на конкурентоспособността на МСП. Във връзка с това бяха определени конкретни цели, като например подпомагане на традиционните стопански дейности и разработване на нови бизнес модели с цел повишаване на конкурентоспособността на МСП и допринасяне за регионалния икономически растеж и създаването на работни места. Българските органи посочват също, че стратегията за развитие на националното пространство, която е част от актуализираната Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013—2025 г. ⁽²¹⁾, има за цел да насърчи териториалното, икономическото и социалното сближаване. По-специално целта за икономическо сближаване на тази стратегия е насочена към подпомагане на МСП и подчертава техния значителен принос за регионалното развитие. Този инструмент съдържа и стратегически насоки за изготвянето и актуализирането на интегрирани териториални стратегии за развитие на всеки регион от ниво 2 по NUTS, които също са приети от българските органи ⁽²²⁾. Интегрираните териториални стратегии за развитие определят по-специално целите и приоритетите за регионалното развитие, които включват подпомагане на МСП и насърчаване на инвестициите. Освен това българските органи считат, че мярката е в съответствие със стратегическите цели на Националната програма за развитие България 2030 ⁽²³⁾, които са свързани с икономическото развитие, демографския подем и

⁽²⁰⁾ Достъпна на адрес: <https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=772>. Към момента на уведомяване Националната стратегия за регионално развитие за периода 2012—2022 г. бе основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на устойчиво развитие в България и преодоляване на регионалните различия и неравенства в контекста на политиката на сближаване на ЕС. Българските органи обясняват, че въпреки че тази стратегия е изтекла в края на 2022 г., тя е била включена в стратегическата част на Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013—2025 г., за да се осигури приемственост между стратегиите и да се постигнат целите на политиката за регионално и пространствено развитие.

⁽²¹⁾ Достъпна на адрес: <https://www.mrrb.bg/bg/aktualizaciya-na-nacionalnata-koncepciya-za-prostranstveno-razvitie-za-perioda-2013-2025-g/>. Актуализираната Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013—2025 г. бе приета с Решение № 306 на Министерския съвет от 7 май 2020 г. (обн. ДВ. бр. 42 от 12 май 2020 г.).

⁽²²⁾ Достъпни на адрес: <https://www.mrrb.bg/bg/regionalno-razvitie/strategicheskoplanirane/dokumenti/>. Интегрираните териториални стратегии за развитие на Северозападен, Северен централен, Североизточен, Югоизточен, Югозападен и Южен централен регион са приети съответно с решения № 896, 897, 898, 899, 900 и 901 на Министерския съвет от 16 ноември 2022 г.

⁽²³⁾ Достъпна на адрес: <https://www.minfin.bg/bg/1394>. Националната програма за развитие България 2030 се отнася до социално-икономическото развитие на България след присъединяването ѝ към Европейския съюз и има за цел да бъдат набелязани ключови проблемни области и пропуски в нейните политики за развитие.

намаляването на неравенствата. Наред с други цели, Националната програма за развитие България 2030 е насочена към повишаване на конкурентоспособността и устойчивото развитие на регионите на България.

- (35) Българските органи считат, че мярката ще допринесе за регионалното развитие на определените общини в съответствие със стратегиите за развитие, предприети от България и посочени в съображение (34). Във връзка с това българските органи отбелязват, че мярката ще насърчи инвестициите в общините с относително висока безработица в сравнение със средната за страната, като по този начин ще се повиши заетостта, ще се подобри производителността на МСП и ще се подпомогне постигането на устойчив растеж. Освен това българските органи отбелязват, че през предходните години определените общини са се намирали и в шестте региона от ниво 2 по NUTS.
- (36) Българските органи предоставиха подробен доклад относно прилагането на предходната схема за помощ — SA.39869. Този доклад показва, че повечето инвестиционни проекти са били осъществени в северните региони на България, които понастоящем все още се определят като региони от тип „а“ в картата на регионалните помощи за България за периода от 1 януари 2022 г. до 31 декември 2027 г. Той показва също, че са били създадени общо 576 работни места и че 10-те бенефициери, които не са създали нови работни места, са били задължени да запазят поне 10 работни места през целия данъчен период (т.е. периода, през който на бенефициера е преотстъпен корпоративният данък) и следователно са били запазени поне 100 работни места. Поради това българските органи твърдят, че създаването и запазването на работни места в общините, в които безработицата е с 25 % по-висока от средната за страната, е важен показател за приноса към регионалното развитие. Като подпомага създаването и запазването на работни места и като изисква поне 30 % от служителите на бенефициера в България да имат постоянен адрес в една от определените общини, мярката се очаква също така да доведе до намаляване на миграцията от тези общини и на тяхното обезлюдяване.
- (37) В заявлението за помощ от бенефициерите ще се изисква да докажат положителното въздействие върху регионалното развитие за съответната община, като например броя на работните места, които ще бъдат създадени или запазени. Въз основа на заявлението за помощ Българската агенция за инвестиции ще проверява дали предоставената информация и всички подадени документи отговарят на условията на мярката.

2.12. Целесъобразност на мярката

- (38) Българските органи обясняват, че помощта по мярката вероятно ще компенсира регионалните недостатъци в определените общини, тъй като без помощ инвестициите няма да бъдат осъществени. Поради това българските органи считат, че мярката ефективно ще намали регионалните различия в рамките на територията на България, както и в ЕС.
- (39) Българските органи твърдят, че помощта под формата на преотстъпване на данък е най-ефективният механизъм за оказване на влияние върху мястото, където се осъществяват инвестиционните проекти, или за стимулиране на извършването на инвестиции, тъй като тя ще осигури на бенефициерите

достатъчно парични средства по време на изпълнението на инвестиционния проект. Българските органи твърдят, че данъчните мерки са най-често използваната форма на помощ в България и че използването на други форми на помощ ще доведе до увеличаване на разходите за администриране на мярката, което ще доведе до необходимост от отпускане на допълнителни държавни ресурси. Формите на помощ, които потенциално нарушават конкуренцията в по-слаба степен, като субсидираните заеми или държавните гаранции, не могат да осигурят достатъчно парични средства и следователно ще бъдат по-малко ефективни от гледна точка на стимулирането на бенефициерите да извършват допълнителни инвестиции в определените общини.

2.13. Стимулиращ ефект

- (40) За да бъде постигнат стимулиращият ефект, бенефициерът трябва да кандидатства за помощ, преди да започне работата по съответния инвестиционен проект. Закупуването на земя и подготвителните работи, като получаване на разрешителни и извършване на предварителни проучвания за осъществимост и на технически проучвания, необходими за подготвянето на проекта, не се считат за начало на работата.
- (41) Всяко заявление за помощ трябва да бъде подадено в стандартен формуляр, който съдържа цялата информация, изисквана съгласно приложение VII към НРП, включително обяснение какво ще се случи, ако на бенефициера не бъде предоставена помощ, като се посочи кой от сценариите (сценарий 1 — инвестиционно решение, или сценарий 2 — решение за местоположението), описани в точка 59 от НРП, се прилага. Предоставящият орган извършва проверка на правдоподобността на съпоставителния сценарий, при който не се предоставя помощ, и потвърждава, че регионалната помощ има необходимия стимулиращ ефект, отговарящ на един от сценариите, описани в точка 59 от НРП. Съпоставителният сценарий се счита за правдоподобен, ако е действителен и е свързан с факторите за вземане на решение, които преобладават към момента на вземането на решение от страна на бенефициера във връзка с инвестицията.
- (42) Българските органи отбелязват, че за сценарий 1 (инвестиционно решение) рентабилността на проекта ще бъде сравнявана от Българската агенция за инвестиции с обичайните норми на възвръщаемост, прилагани от бенефициера за други инвестиционни проекти от подобен вид, а ако тези проценти не са налични, рентабилността на проекта ще бъде сравнявана с цената на капитала на бенефициера като цяло или с обичайно наблюдаваните норми на възвръщаемост в съответния отрасъл. За сценарий 2 (решение за местоположението) Българската агенция за инвестиции ще оценява стимулиращия ефект въз основа на сравнението, предоставено от бенефициера, между разходите и ползите от разполагането на инвестицията в съответния регион и тези в алтернативния регион. Българската агенция за инвестиции ще преценява също дали тези сравнения са реалистични.
- (43) МСП не са задължени да предоставят документни доказателства в подкрепа на съпоставителния сценарий, описан в тяхното заявление, във връзка с предоставяна по мярката помощ, за която не се изисква уведомяване.

2.14. Поддържане на инвестицията за минимален период след нейното приключване

- (44) Бенефициерът трябва да поддържа инвестицията в подпомагания регион за минимален период от три години след приключването на инвестицията. Това изискване не възпрепятства замяната на съоръжения или оборудване, които са остарели или са се повредили през този период, при условие че стопанската дейност се запазва в съответния регион за минималния период. Регионална помощ обаче не може да се предоставя за замяна на тези съоръжения или оборудване.

2.15. Интензитет и размер на помощта

- (45) Максималният интензитет на помощта, определен с мярката, е 50 % за определените общини, намиращи се в регионите от тип „а“ (т.е. BG31 Северозападен, BG32 Северен централен, BG33 Североизточен, BG34 Югоизточен и BG42 Южен централен), и 25 % за определените общини, намиращи се в района от тип „в“ (BG41 Югозападен). Следователно преотстъпеният данък не трябва да надвишава съответно 50 % и 25 % от настоящата стойност на допустимите разходи, които са част от първоначалната инвестиция, определена към момента на предоставяне на помощта въз основа на референтната ставка, определена от Комисията и приложима на тази дата.
- (46) За големите инвестиционни проекти ⁽²⁴⁾ размерът на помощта не може да надвишава коригирания размер на помощта, изчислен с помощта на формулата, посочена в точка 19, подточка 3 от НРП.
- (47) Когато първоначалната инвестиция е част от единен инвестиционен проект, съгласно определението в точка 19, подточка 27 от НРП, и този единен инвестиционен проект е голям инвестиционен проект, размерът на помощта за единния инвестиционен проект не може да надвишава коригирания размер на помощта, изчислен с помощта на формулата, посочена в точка 19, подточка 3 от НРП.

2.16. Ефекти върху конкуренцията и търговията

- (48) Българските органи твърдят, че отрицателните ефекти върху конкуренцията и търговията ще бъдат сведени до минимум, по-специално с оглед на прогнозния брой на бенефициерите и индивидуалните помощи. Във връзка с това българските органи отбелязват, че по предходната схема — SA.39869, преотстъпването на корпоративен данък е било предоставено на общо 24 бенефициери. Освен това големите предприятия вече не отговарят на условията за преотстъпване на данък, тъй като мярката ще се прилага само за МСП, което следователно ще сведе до минимум ефектите върху конкуренцията и търговията. Българските органи твърдят също, че средният размер на преотстъпения данък, предоставен на всички бенефициери по

⁽²⁴⁾ Съгласно мярката „голям инвестиционен проект“ се определя като първоначална инвестиция с допустими разходи под формата на материални и нематериални активи, надвишаващи левовата равностойност на 50 милиона евро, определена с официалния обменен курс на лева спрямо еврото.

предходната схема — SA.39869, е бил относително малък — 2 466 265 BGN (приблизително 1,26 милиона евро). Предоставените суми са били далеч под индивидуалния праг за уведомяване, определен в ОРГО за регионалната инвестиционна помощ в съответните региони.

- (49) Българските органи отбелязват, че мярката няма да се прилага за бенефициери, които са извършвали преместване в стопанския обект, в който трябва да се осъществи подпомаганата първоначална инвестиция, през двете години, предшестващи заявлението за помощ, и няма да се прилага за бенефициери, които не са се ангажирали, да не извършват такова преместване за период от две години след приключване на първоначалната инвестиция.
- (50) Българските органи обясняват, че Българската агенция за инвестиции ще проверява и потвърждава, че помощта не води до някои от явните отрицателни ефекти, описани в точки 111—118 от НРП. Поради това не може да се предоставя помощ, когато инвестицията води до създаването на свръхкапацитет на пазар в абсолютен спад, до ефекти, нарушаващи сближаването, или до преместване на същата или сходна дейност в ЕИП.

2.17. Натрупване

- (51) Мярката изключва възможността за натрупване на помощта, предоставена по мярката, с всякаква друга помощ с цел покриване на същите допустими разходи.

2.18. Мониторинг и прозрачност

- (52) Българските органи се ангажират да представят на Комисията годишни доклади относно прилагането на мярката. Освен това българските органи се ангажират да представят на Комисията след пет години, считано от началото на мярката, подробен доклад, който дава възможност да се оцени прилагането на мярката за помощ.
- (53) Българските органи се ангажират също така да съхраняват в продължение на поне 10 години от датата на предоставяне на помощта по мярката подробна документация, съдържаща информацията и подкрепящите документи, необходими, за да се установи, че са спазени всички условия за съвместимост и че при поискване тази документация ще бъде предоставена на Комисията.
- (54) Българските органи се ангажират да спазват принципите на прозрачност в съответствие с раздел 5.7 от НРП. По-специално българските органи ще публикуват в модула за прозрачност ⁽²⁵⁾ на Европейската комисия и на уебсайта на Министерството на финансите ⁽²⁶⁾: 1) пълния текст на одобрената мярка за помощ и разпоредбите за нейното прилагане или връзка към него и 2) информация за всяка предоставена индивидуална

⁽²⁵⁾ Функция за публично търсене в базата данни за прозрачност на държавните помощи е достъпна на следния уебсайт: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=bg>.

⁽²⁶⁾ <https://www.minfin.bg/bg/174>

помощ, надвишаваща 100 000 EUR, като използват структурата в приложение VIII към НРП, в срок от една година от датата, на която се дължи данъчната декларация.

3. ОЦЕНКА

3.1. Законосъобразност на мярката

- (55) Като са уведомили за мярката, преди да я приведат в действие, българските органи са спазили задълженията си по член 108, параграф 3 от ДФЕС (съображения (1) и (7)).

3.2. Наличие на държавна помощ

- (56) За да бъде дадена мярка категоризирана като помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, трябва да бъдат изпълнени всички условия, посочени в тази разпоредба. Първо, мярката трябва да може да бъде приписана на държавата и да бъде финансирана с държавни ресурси. Второ, мярката трябва да предоставя предимство на получателите. Трето, това предимство трябва да има избирателен характер. Четвърто, мярката трябва да нарушава или да заплашва да наруши конкуренцията и да засяга търговията между държавите членки.
- (57) Подкрепата по мярката, предоставена от България под формата на преотстъпване на корпоративен данък, ще се предоставя от публичните органи (съображения (8) и (28)) и се основава на националното правно основание, прието от България (съображение (5)). Тя се финансира с държавни ресурси (приходи, пропуснати от държавата) по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС (съображение (29)). Поради това мярката може да бъде приписана на държавата.
- (58) Помощта по тази мярка представлява икономическо предимство, тъй като позволява на бенефициерите да намалят инвестиционните разходи, които по принцип би трябвало да направят, за да разработят вида проекти, които мярката подкрепя.
- (59) Мярката е избирателна, тъй като представлява изключение от общата система за корпоративно облагане, като се прилага само за определени данъчно задължени лица, а именно МСП (съображение (10)), които извършват първоначални инвестиции в производствения сектор в определените общини. Целта на мярката е да се насърчи регионалното развитие (съображение (3)). Тази цел е външна за системата за корпоративно облагане. Поради това следва, че разграничението, до което води мярката, не произтича от естеството или общата структура на общата система за корпоративно облагане, част от която е мярката.
- (60) Мярката може да засегне търговията между държавите членки, тъй като се отнася до производствени дейности, при които може да има конкуренция и за които съществува търговия в рамките на Съюза (съображение (3)).
- (61) С оглед на гореизложеното Комисията счита, че мярката представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

3.3. Съвместимост

- (62) След като бе установено, че мярката включва държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, трябва да се прецени дали тя може да бъде счетена за съвместима с вътрешния пазар. Тъй като целта на мярката е да се насърчи регионалното развитие, Комисията ще разгледа мярката в контекста на член 107, параграф 3, буква а) и член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, тълкувани с разпоредбите на НРП.
- (63) За да прецени дали мярка за регионална помощ може да бъде счетена за съвместима с вътрешния пазар, Комисията анализира дали замисълът на мярката за помощ гарантира, че положителното въздействие на помощта за постигането на целта за регионално развитие е по-голямо от нейните потенциални отрицателни ефекти върху търговията и конкуренцията. За тази цел Комисията анализира следните елементи:

3.3.1. Цел да бъде насърчено регионалното развитие в регионите, определени в съответствие с член 107, параграф 3, буква а) и член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС

3.3.1.1. Реален и устойчив принос за регионалното развитие

- (64) Според точки 43 и 44 от НРП схемите за регионална помощ следва да бъдат неразделна част от стратегия за регионално развитие с ясно определени цели. Държавите членки трябва да докажат, че схемата съответства на стратегията за развитие на съответния регион и допринася за нейното осъществяване. Според точка 45 от НРП схемите за регионална помощ в подкрепа на първоначалните инвестиции, направени от МСП, могат да бъдат въведени както в региони от тип „а“, така и в региони от тип „в“.
- (65) Първо, Комисията отбелязва, че българските органи са доказали, в съответствие с точки 43 и 44 от НРП, че мярката е в съответствие със стратегиите за регионално развитие, предприети от България (съображение (34)). В точка 44 от НРП се съдържа също изискването схемата да включва метод, който позволява на предоставящите органи да третират приоритетно и да подбират инвестиционните проекти, които отговарят на целите на схемата. В този контекст критериите за допустимост, определени в правното основание на схемата, по-специално член 184 във връзка с член 189 от ЗКПО, ще бъдат оценявани от Българската агенция за инвестиции (съображение (28)) и ще дадат възможност да бъдат подбирани проекти, които отговарят на целта на схемата, а именно постигане на регионално развитие. Следователно критериите за допустимост вече изпълняват функциите на точка 44 от НРП. Освен това Комисията отбелязва, че България е представила подробен доклад относно прилагането на предходната схема за помощ — SA.39869 (съображение (36)). Този доклад показва, че по предходната схема — като е подпомогнала 24 бенефициери — са били създадени общо 576 работни места и поне 100 работни места са били запазени в определените общини.
- (66) Второ, Комисията отбелязва, че целта на мярката е да се насърчи регионалното развитие чрез подпомагане и стимулиране на първоначалните инвестиции, извършвани от МСП в общините, в които безработицата е с поне 25 % по-висока от средната за страната (съображение (3)). Всички тези

общини се намират в подпомагани региони, като цялата територия на България отговаря на условията за помощ съгласно член 107, параграф 3, буква а) от ДФЕС (пет региона от ниво 2 по NUTS) или съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС (един регион от ниво 2 по NUTS) (съображение (4)). Следователно мярката е в съответствие с точка 45 от НРП.

- (67) Когато отпуска помощ за индивидуални инвестиционни проекти въз основа на схема, предоставящият орган трябва да потвърди, че подбраните проекти ще допринесат за постигане на целта на схемата, а по този начин и за осъществяване на стратегията за развитие на съответния регион (точка 46 от НРП).
- (68) В този контекст Комисията отбелязва, че Българската агенция за инвестиции ще проверява, наред с другото, дали инвестиционните проекти ще допринесат за постигането на целта на мярката, а именно регионалното развитие (съображение (37)). По този начин ще се потвърждава, че инвестицията няма да бъде направена в съответния регион без помощта. Освен това ще се проверява дали инвестицията се осъществява в определена община, дали инвестицията е в производствения сектор и дали инвестицията ще запази поне 10 работни места в съответния регион.
- (69) За да се гарантира, че инвестицията осигурява истински и устойчив принос за развитието на съответния регион, тя трябва да бъде запазена в съответния регион в продължение на поне три години, след като бъде приключена (точка 47 от НРП). Това задължение не възпрепятства замяната на съоръжения или оборудване, които са остарели или са се повредили през този период, при условие че стопанската дейност се запазва в съответния регион за минималния период. Регионална помощ обаче не може да се предоставя за замяна на тези съоръжения или оборудване (бележка под линия 38 от НРП).
- (70) В този контекст Комисията отбелязва, че подпомаганите активи трябва да останат в съответния регион поне три години след приключването на инвестиционния проект и че не може да се предоставя регионална помощ за замяна на остарели или повредени съоръжения или оборудване (съображение (44)).
- (71) За да бъде осигурена жизнеспособността на инвестицията, държавата членка трябва да гарантира, че финансовият принос на бенефициера е поне 25 % от допустимите разходи чрез собствени ресурси или външно финансиране под форма, която не включва каквато и да е публична финансова подкрепа (точка 48 от НРП).
- (72) Във връзка с това Комисията отбелязва, че приносът на бенефициера за финансиране на инвестиционния проект трябва да бъде поне 25 % от допустимите разходи (съображение (33)).
- (73) Съгласно точка 49 от НРП, за да се предотвратят мерки за държавна помощ, които водят до увреждане на околната среда, държавите членки трябва да гарантират спазването на законодателството на ЕС в областта на околната среда, включително по-специално необходимостта от извършване на оценка

на въздействието върху околната среда, когато това се изисква съгласно законодателството, както и да се получат всички съответни разрешителни.

- (74) Във връзка с това Комисията отбелязва, че националното законодателство изисква оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционни проекти, чието изпълнение може да окаже въздействие върху околната среда (съображение (20)). Доколкото инвестиционен проект оказва такова въздействие върху околната среда, той ще подлежи на изискванията на националното законодателство в това отношение — включително необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда.

3.3.1.2. Стимулиращ ефект

- (75) Съгласно раздел 5.2.1 от НРП регионалната помощ може да бъде счтена за съвместима с вътрешния пазар само ако има стимулиращ ефект. Стимулиращ ефект е налице, когато помощта променя поведението на дадено предприятие по такъв начин, че то започва допълнителна дейност, допринасяща за развитието на даден регион, която то нямаше да предприеме без помощта или щеше да предприеме само по ограничен или различен начин или на различно място. Помощта не може да представлява субсидия за разходите за дейност, които дадено предприятие щеше при всички положения да направи, и не може да компенсира обичайния стопански риск, свързан с дадена стопанска дейност.
- (76) Съгласно мярката работата по индивидуална инвестиция може да започне едва след подаване на формуляра за заявление за помощ (съображение (40)) в съответствие с точки 62 и 63 от НРП.
- (77) Заявлението за помощ следва да съдържа цялата информация, изисквана съгласно приложение VII към НРП, включително обяснение какво ще се случи, ако на бенефициера не бъде предоставена помощ, като се посочи кой от сценариите (сценарий 1 — инвестиционно решение, или сценарий 2 — решение за местоположението), описани в точка 59 от НРП, се прилага. Предоставящият орган извършва проверка на правдоподобността на съпоставителния сценарий, при който не се предоставя помощ, и потвърждава, че регионалната помощ има необходимия стимулиращ ефект, отговарящ на един от сценариите, описани в точка 59 от НРП (съображения (41) и (42)). Съпоставителният сценарий се счита за правдоподобен, ако е действителен и е свързан с факторите за вземане на решение, които преобладават към момента на вземането на решение от страна на бенефициера във връзка с инвестицията (съображение (41)). Следователно мярката е в съответствие с точки 64 и 66 от НРП.
- (78) Съгласно точка 65 от НРП МСП не са задължени да предоставят документни доказателства в подкрепа на съпоставителния сценарий, описан в заявлението, във връзка с предоставяна по мярката помощ, за която не се изисква уведомяване (съображение (43)).

3.3.2. Допустими разходи

- (79) В раздел 4.1 от НРП се определят общите условия за допустимите разходи за инвестиционна помощ, а в раздел 4.1.1 от НРП се описват подробно

условията, в случай че допустимите разходи се изчисляват въз основа на инвестиционните разходи.

- (80) Допустимите разходи за мярката, описани подробно в съображения (21)—(27), отговарят на тези условия за допустимост.

3.3.3. Необходимост от държавна намеса

- (81) Съгласно раздел 5.3 от НРП, за да се прецени дали държавната помощ е необходима за насърчаване на регионалното развитие, е нужно първо да се диагностицира проблемът, който трябва да бъде решен. Държавната помощ следва да бъде насочена към ситуации, в които помощта може да доведе до съществено подобрене, което пазарът не е в състояние да постигне сам.
- (82) Съгласно посоченото в точка 77 от НРП държавната намеса се счита за оправдана за развитието на регионите, включени в картата на регионалните помощи. Комисията отбелязва, че цялата територия на България отговаря на условията за регионална помощ съгласно член 107, параграф 3, буква а) или член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС (съображение (4)), поради което съществува необходимост от държавна намеса.

3.3.4. Целесъобразност на мярката

- (83) Според раздел 5.4 от НРП мярката за помощ, за която е подадено уведомление, трябва да бъде подходящ инструмент на политиката за постигането на съответната цел на политиката. Дадена мярка за помощ няма да се счита за съвместима, ако с други инструменти на политиката, нарушаващи конкуренцията в по-малка степен, или с други видове инструменти за помощ, нарушаващи конкуренцията в по-малка степен, е възможно да бъде постигнат същият положителен принос за регионалното развитие. Държавите членки трябва да посочат защо регионалната помощ е подходящ инструмент за подпомагане на развитието на региона.
- (84) Българските органи посочват, че мярката е подходящ инструмент за подпомагане на развитието на съответните региони, тъй като ще намали регионалните различия в рамките на територията на България и в ЕС (съображение (38)). В тази връзка българските органи представиха доклад относно прилагането на предходната схема за помощ — SA.39869, според който са създадени и запазени значителен брой работни места (съображение (36)), което показва положителен принос за регионалното развитие на съответните региони.
- (85) Комисията отбелязва, че трудностите в подпомаганите региони в България се потвърждават от факта, че пет от шестте региона от ниво 2 по NUTS в България отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква а) от ДФЕС, поради което те са сред регионите в най-неравностойно положение в ЕС, а оставащият регион от ниво 2 по NUTS е обозначен на тази карта като бивш регион от тип „а“ (а именно BG41 Югозападен, който бе определен като

регион от тип „а“ в предишната карта на регионалните помощи ⁽²⁷⁾). Комисията счита, че инфраструктурното развитие и други общи мерки, като например повишаване на качеството на образованието и обучението или подобряване на бизнес средата, обикновено имат по-дългосрочно въздействие и не са достатъчни, за да стимулират вземането на инвестиционни решения в краткосрочен план, поради което не са достатъчни за намаляване на съответните регионални различия. В този вид икономическа ситуация държавната помощ вече е призната от практиката на Комисията като подходящо средство за преодоляване на икономическите недостатъци (напр. в решенията Toray ⁽²⁸⁾, Mondi SCP ⁽²⁹⁾ и LG Chem ⁽³⁰⁾). С оглед на тези елементи и при липсата на елементи, сочещи обратното, Комисията счита за целесъобразно в настоящия случай да следва същия подход. Поради това мярката се счита за подходящ инструмент на политиката.

- (86) Що се отнася до въпроса дали мярката представлява подходящ инструмент за помощ, според точка 85 от НРП регионалната помощ може да бъде предоставяна под няколко форми. Държавите членки трябва обаче да гарантират, че помощта се предоставя под форма, която нарушава в най-малка степен търговията и конкуренцията. Ако помощта се отпуска под форми, които осигуряват пряко финансово предимство (например преки безвъзмездни средства, освобождаване от данъци или намаляване на техния размер, социални осигуровки или други задължителни отчисления или предоставяне на земи, стоки или услуги на преференциални цени), държавите членки трябва да докажат защо не са целесъобразни други форми на помощ, които потенциално нарушават конкуренцията в по-слаба степен, като например подлежащи на възстановяване аванси или помощи, основани на дългови или капиталови инструменти (например нисколихвени заеми или лихвени субсидии, държавни гаранции, придобиване на капиталово участие или друг вид вливане на капитал при преференциални условия).
- (87) Българските органи считат, че помощта под формата на преотстъпване на данък е най-ефективната форма на помощ, тъй като тя ще осигури на бенефициерите парични средства по време на изпълнението на инвестиционните проекти. Освен това според българските органи други мерки за помощ няма да бъдат толкова ефективни за стимулиране на бенефициерите да извършват допълнителни инвестиции в определените

⁽²⁷⁾ Решение С(2014) 4093 final на Комисията от 25 юни 2014 г. по дело SA.38667 (2014/N) — България — Карта на регионалните помощи за периода 2014—2020 г. (ОВ С 348, 3.10.2014 г., стр. 1). Срокът на действие на тази карта беше удължен до 31 декември 2021 г. с Решение С(2020) 6437 на Комисията от 5 октомври 2020 г. по дело SA.58526 (2020/N) — България — Удължаване на българската карта на регионалните помощи за периода 2014—2020 г. до 31 декември 2021 г. (ОВ С 421, 4.12.2020 г., стр. 18).

⁽²⁸⁾ Решение на Комисията от 2 юли 2020 г. по дело SA.54226 (2019/N) — Унгария — Регионална инвестиционна помощ за Toray Industries Kft. (ОВ С 214, 4.6.2021 г., стр. 1).

⁽²⁹⁾ Решение на Комисията от 13 юли 2017 г. по дело SA.45584 (2016/N) — ЛП — Инвестиционна помощ за Mondi SCP (ОВ С 400, 24.11.2017 г., стр. 1).

⁽³⁰⁾ Решение на Комисията от 28 януари 2019 г. по дело SA.47662 (2017/N) — Полша — ЛП — Помощ за LG Chem Wrocław Energy Sp. z o.o. (ОВ С 93, 20.3.2020 г., стр. 1).

общини (съображение (39)). Комисията отбелязва, че помощта под формата на преотстъпване на данък ще осигури необходимия стимул за инвестиране в региони, които са по-слабо развити и които следователно са по-малко привлекателни за инвестиране, и ще допринесе за преодоляване на предизвикателствата, свързани с инвестирането в такива региони. Други форми на помощ, които потенциално нарушават конкуренцията в по-слаба степен, е малко вероятно да привлекат инвестиции с цел постигане на целите на мярката, тъй като не осигуряват достатъчно парични средства.

- (88) Поради това Комисията счита, че помощта под формата на преотстъпване на данък е подходящ инструмент за постигане на целта на мярката за регионално развитие.

3.3.5. Пропорционалност на помощта

- (89) Според раздел 5.5.1 от НРП размерът на помощта трябва да бъде ограничен до минимума, необходим за стимулиране на допълнителни инвестиции или дейност в съответния регион.
- (90) Съгласно точка 89 от НРП за проект за първоначална инвестиция максималният интензитет на помощта и максималният размер на помощта трябва да бъдат изчислявани от предоставящия орган при отпускането на помощта или при уведомяването на Комисията за помощта, в зависимост от това коя от двете дати е по-ранна. Във връзка с това Комисията отбелязва, че Българската агенция за инвестиции ще определя максималния интензитет на помощта и максималния размер на помощта (съображение (28)).
- (91) Комисията отбелязва също, че според схемата размерът на помощта не може да надвишава коригирания размер на помощта (изчислен с помощта на формулата, посочена в точка 19, подточка 3 от НРП) в случай на големи инвестиционни проекти (съображение (46)), а за първоначална инвестиция, която е част от единен инвестиционен проект, и този единен инвестиционен проект е голям инвестиционен проект (съображение (47)) размерът на помощта се определя съгласно точки 90 и 91 от НРП.
- (92) Мярката е приложима само за МСП (съображение (10)). Съгласно точка 93 от НРП в случаите на схеми, приложими за МСП, максималните интензитети на помощта от картата на регионалните помощи имат защитна функция. При условие че максималните интензитети на помощта не са надвишени, критерият, според който помощта следва да бъде ограничена до минимума, се счита за изпълнен и следователно помощта е пропорционална.
- (93) Максималните интензитети на помощта, определени с мярката, са 50 % за определените общини, намиращи се в регионите от тип „а“, и 25 % за определените общини, намиращи се в региона от тип „в“ (съображение (45)). В този контекст Комисията отбелязва, че максималните интензитети на помощта за МСП съгласно картата на регионалните помощи за България няма да бъдат надвишавани. По-конкретно, според картата, максималните интензитети на помощта за големи предприятия в регионите от тип „а“ варират между 50 % и 60 %, а в региона от тип „в“ — между 15 % и 45 %. Тези интензитети на помощта могат да бъдат увеличени с до 10 процентни пункта за средни предприятия и с до 20 процентни пункта за малки предприятия освен за големи инвестиционни проекти.

- (94) Въз основа на съображение (93), в съчетание със съображения (91) и (92), Комисията заключава, че максималните интензитети на помощта, определени с мярката, остават под максимално допустимите.
- (95) Българските органи потвърдиха също, че натрупването на мярката с друга помощ за същите допустими разходи не е разрешено (съображение (51)).
- (96) Поради това Комисията счита, че помощта е ограничена до минимума.

3.3.6. Избягване на неоправдани отрицателни ефекти

- (97) За да бъде помощта съвместима, отрицателните ефекти от мярката за помощ, изразяващи се в нарушаване на конкуренцията и въздействие върху търговията между държавите членки, трябва да бъдат ограничени и помалки от положителните ефекти, изразяващи се в принос към регионалното развитие. Съгласно точка 119 от НРП мерките за инвестиционна помощ не трябва да водят до значително нарушаване на конкуренцията и търговията. По-специално, дори когато нарушенията могат да се считат за ограничени на индивидуално равнище (при условие че са спазени всички условия за инвестиционната помощ), на кумулативна основа мерките все пак могат да водят до сериозни нарушения. Тези нарушения биха могли да засегнат продуктовете пазари, като създават или задълбочават ситуация на свръхкапацитет или създават, увеличават или поддържат значителната пазарната мощ на някои бенефициери по начин, водещ до отрицателни последици за динамичните стимули. Помощта, отпусната по мерки, може да доведе и до значителна загуба на стопанска дейност в други региони на ЕИП. Съгласно точка 120 от НРП държавите членки трябва да докажат, че отрицателните ефекти ще бъдат ограничени до минимум, като се вземат предвид например големината на проектите, индивидуалните и кумулативните размери на помощта, очакваните бенефициери и характеристиките на целевите отрасли.
- (98) Комисията счита, че българските органи са доказали, в съответствие с точка 120 от НРП, че отрицателните ефекти ще бъдат ограничени до минимум, като се вземат предвид по-специално видът на бенефициерите (само МСП), сравнително ограниченият брой на бенефициерите и сравнително ограничените индивидуални размери на помощта (оценени въз основа на предходната схема — SA.39869 (съображение (48))). Комисията отбелязва също, че мярката се прилага в подпомаганите региони в България, като пет от шестте региона от ниво 2 по NUTS в България отговарят на условията на член 107, параграф 3, буква а) от ДФЕС, поради което те са сред регионите в най-неравностойно положение в ЕС, а оставащият подпомаган регион е предварително определен като регион от тип „в“ (обозначен като регион от тип „а“ на предишната карта на регионалните помощи) (съображения (4) и (85)). Комисията отбелязва също, че мярката изключва бенефициерите, които са се преместили, и изисква от бенефициерите да подпишат ангажимент за непреместване в съответствие с точка 23 от НРП (съображение (13)), което също допринася за намаляване на отрицателните ефекти на мярката върху конкуренцията.
- (99) В съответствие с точка 121 от НРП Комисията отбелязва също така, че при предоставянето на помощ по мярката за индивидуални проекти Българската агенция за инвестиции ще проверява и потвърждава, че помощта не води до

явни отрицателни ефекти, описани в точки 111—118 от НРП (съображение (50)) и включени като условие в правното основание. Това включва проверка и потвърждение, че без помощ инвестицията няма да бъде реализирана в регион с интензитет на регионалната помощ, който е по-висок или същият като този на целевия регион.

3.3.7. Балансиране на положителните и отрицателните ефекти от мярката

- (100) Оценката на горепосочените изисквания показва, че е необходима държавна намеса, че мярката е целесъобразна и че тя има стимулиращ ефект и е ограничена до размера, необходим за промяна на поведението на бенефициера и за подпомагане на регионалното развитие на определените общини в подпомаганите региони на България. Оценката показва също, че е малко вероятно мярката да доведе до явни или неоправдани отрицателни ефекти върху конкуренцията. Тъй като мярката е съобразена с приложимите тавани за регионалната помощ, Комисията счита, че нейното въздействие върху търговията е ограничено и не противоречи на общия интерес.
- (101) Поради това Комисията счита, че значителните положителни ефекти от мярката върху регионалното развитие на общините в България, в които безработицата е с поне 25 % по-висока от средната за страната и които се намират в подпомагани региони, обозначени в картата на регионалните помощи за България, са по-големи от отрицателните ефекти, които мярката може да окаже върху конкуренцията и търговията.

3.3.8. Прозрачност

- (102) Комисията отбелязва, че България се е ангажирала да спазва условията във връзка с прозрачността, определени в раздел 5.7 от НРП (съображение (54)).

3.3.9. Липса на съответно нарушение на правото на ЕС

- (103) От уведомлението не изглежда, че мярката или свързаните с нея условия или стопанските дейности, улеснени от мярката, могат да доведат до нарушаване на съответна разпоредба на правото на Съюза ⁽³¹⁾. По-конкретно Комисията не е изпратила мотивирано становище на България относно евентуално нарушение на правото на Съюза, което има връзка с този случай, нито е получила жалби или информация, които биха могли да сочат, че мярката, свързаните с нея условия или улеснените от нея стопански дейности биха могли да противоречат на съответните разпоредби на правото на Съюза.

3.4. Заключение относно съвместимостта на мярката

- (104) Комисията заключава, че мярката отговаря на всички критерии за съвместимост, определени в НРП за схеми за регионална инвестиционна помощ.

⁽³¹⁾ Вж. точка 41 от НРП.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

(105) Поради гореизложеното Комисията взе решение да не повдига възражения срещу помощта, тъй като тя е съвместима с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква а) и член 107, параграф 3, буква в) от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Ако това писмо съдържа поверителна информация, която не трябва да се предоставя на трети страни, моля, уведомете Комисията за това в срок от петнадесет работни дни от датата на получаването му. Ако в рамките на посочения срок Комисията не получи мотивирано искане, ще се счита, че сте съгласни пълният текст на това писмо да бъде предоставен на трети страни и публикуван в автентичната езикова версия в интернет сайта:

<http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>.

Вашето искане следва да бъде изпратено по електронен път на следния адрес:

European Commission
Directorate-General Competition
State Aid Greffe
B-1049 Brussels
Stateaidgreffe@ec.europa.eu

С уважение,

За Комисията

Margrethe VESTAGER
Изпълнителен заместник-председател

